

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 11

נאו לחייך בתורים צוארך בחרוזים

“Your Cheeks Are Comely with Torim,
Your Neck with Strings of Beads”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/shir-hashirim/11/

1 נאו לחייך בתורים צוארך בחרוזים. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] לחייך הם שני לוחות בתורים הם שני תורות תורה שבכתב ותורה שבעל פה. (עין רבות בשה"ש [בשיר השירים]) ולהבין מהו בתורים והוה ליה למימה בתורות.

“Your cheeks are comely with torim, your neck with strings of beads (charuzim).” Our Sages, of blessed memory, said: “Your cheeks” are the two Tablets; “with torim” are the two Torahs, the Written Torah and the Oral Torah (see the Midrash Rabbah on Shir HaShirim). Now, we need to understand what “with torim” means: it should have said “with Toros” (Torahs).

ונקדים להבין המשל כפשוטו כי תורים הם תכשיטין הנעשים כעין ראש תור שהוא תבנית משולש (ע"י [עין] בשבת דפ"ה ע"ב) והיה דרכו לעשות שני תכשיטין כעין תורים לתת בלחיים.

Let us first understand the analogy in its plain sense. Torim are ornaments made in the likeness of the head of a tor (turtledove), which is a triangular shape (see Shabbos, folio 85b); and it was the custom to make two ornaments like torim to place on the cheeks.

ולהבין הנמשל מזה הנה התורה והמצות נחלקים דרך כלל לג' בחינות תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] שהם בחי' אמ"ר [אש מים רוח] (וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] ע"פ לסוסתי כו').

To understand what the analogy illustrates: the Torah and the mitzvos are divided, in general, into three levels, Torah, avodah (divine service) and gemilus chassadim (acts of kindness), which are the levels of fire, water and spirit (esh, mayim, ruach) (as written above on “To my mare, etc.”).

אש ממטה למעלה בחי' עבודה כו'. ומים הוא חסד וצדקה להחיות רוח שפלים למעלה למטה והבחי' הממוצעת היא התורה

Fire, from below upward, is the level of avodah, etc.; and water is kindness and charity, “to revive the spirit of the lowly,” from above downward; and the intermediate level is the Torah.

והנה בחי' אמ"ר [אש מים רוח] היא בחי' סגול וסגול הוא מלשון סגולה כמו עד"מ שיש ענינים מרפאים בדרך רפואה וטבע

Now, the level of fire, water and spirit is the level of [the vowel] segol, and segol is from the term segulah (a special virtue): as, by way of analogy, there are things that heal by way of medicine and nature,

ויש שהם מרפאים בדרך סגולה שעפ"י [שעל פי] דרך הטבע אין דרך להיות רפואה עי"ז אליו ומ"מ יש איזה סגולה בדרך רחוקה ונפלאה במה שאינה מושגת בהשגת והשכלת הרופאים הטבעיים להיות על ידי זה רפואה זו

and there are [things] that heal by way of segulah: according to the way of nature there is no way for him to be healed through it, yet nevertheless there is some segulah, in a remote and wondrous way, in a manner not grasped by the understanding and intellect of natural physicians, so that through it this healing comes about.

וכן על דרך משל נקראים ישראל עם סגולתו

So too, by way of analogy, Israel are called am segulaso, "His treasured people,"

שאותנו בחר ה' שלא כסדר ודרך ההשתלשלות מעילה לעילה אלא ישראל עלו במחשבה למעלה מסדר ההשתלשלות שמה שנמשך למעלה מסדר ההשתלשלות נק' בשם סגולה

for G-d chose us not according to the order and way of the chain of descending worlds (hishtal-shelus), from cause to cause; rather, Israel "arose in [G-d's] thought" above the order of the chain of descent; for what is drawn from above the order of the chain of descent is called by the name segulah.

(ועיין בזהר ר"פ תרומה דקכ"ו סע"א [סוף עמוד א] ח"א [חלק א] פ' נח ס"ה א' ויצא קס"א ב'. ח"ג [חלק ג'] במדבר קי"ט ב' האזינו דרצ"ח ב'. ועמ"ש מענין סגול סד"ה אסרי לגפן עירה) וכן בחי' אמ"ר [אש מים רוח] הנ"ל נמשך למלה מסדר ההשתלשלות כו'.

(See the Zohar at the beginning of Parshas Terumah, folio 126, end of side a; Part I, Parshas Noach, 65a; Vayetzei, 161b; Part III, Bamidbar, 119b; Haazinu, folio 298b. And see what is written on the subject of segol at the end of the discourse beginning "Binding his foal to the vine.") So too the level of fire, water and spirit mentioned above is drawn from above the order of the chain of descent, etc.

וגם הם בבחי' נקודת סגול כי ענין סגול היינו שנקודה האמצעית הוא תחת שני הנקודות

They are also in the form of the vowel-point segol: for the nature of segol is that the middle point is beneath the two points.

שכן סדר העבודה תחלה צריך להיות בבחי' אש ממטה למעלה כו'. ואח"כ אם רץ לבך שוב לאחד להיות המשכות מלמעלה למטה בבחינת צדקה וגמ"ח [וגמילות חסדים] להחיות רוח שפלים כו' והתורה היא בחי' ממוצעת

For such is the order of service: first it must be in the manner of fire, from below upward, etc.; and afterwards, "If your heart runs, return to the One," so that there be drawings-down from above downward, in the manner of charity and acts of kindness, "to revive the spirit of the lowly," etc. And the Torah is the intermediate level,

דהיינו שהוא להיות למעלה ולמטה שוין כמ"ש ולא תחללו את שם קדשי פ"י שלא לעשות חלל והפסק להשראת שם קדשו שיהיה גם למטה כסא ומכון לשבתו ית' כמו למעלה

that is, its [role] is that above and below be equal, as it is written, "You shall not profane (techalelu) My holy Name": meaning, not to make a void (chalal) and a break in the indwelling of His holy Name, so that below, too, there be a throne and a fixed place for His dwelling, blessed be He, just as above.

(וכמ"ש בפי' ראה סד"ה כי תשמע בקול כו' לעשות הישר כו' ע"ש ובפי' יתרו סד"ה משה ידבר והאלקים יענו כו' ועמ"ש בד"ה ביום השמיני עצרת בפי' ואמת ה' לעולם. ואמת זו תורה)

(As is written in Parshas Re'eh, at the end of the discourse beginning "When you listen to the voice, etc., to do what is right, etc."; see there. And in Parshas Yisro, at the end of the discourse beginning "Moshe would speak, and G-d would answer him, etc." And see what is written in the discourse beginning "On the eighth day, an assembly," on the meaning of "and the truth of Havayah is forever." And "truth" is Torah.)

והיינו ע"י עסק התורה כי הלומד דבר הלכה הוא רק שנמשך אחר התנאים והאמוראים כמו ר' [בני] אליעזר אומר ב"ש [בית שמאי] אומרים.

This is through occupation with the Torah: for one who studies a matter of halachah is only following after the Tannaim and Amoraim, as in "Rabbi Eliezer says," "Beis Shammai say."

וגם לפעמים לומד במסכת שאין צריך לה כלל למעשה אלא עיקר כוונת הלימוד כדי להיות ואשים דברי בפיך שדבר ה' זו הלכה היא המדבר בפיך

Sometimes, too, he studies a tractate that is not needed for practice at all; rather, the main intent of the study is so that there be [fulfilled] "And I have put My words in your mouth": that "the word of Havayah," "this is halachah," is what speaks in your mouth.

וצריך לעשות פיו כלי ומכון להיות בחינת ביטול לדבר ה' וזהו בחינת סגול שתי נקודות שוות והשלישית ממוצ' ע' [עיינן] תחת יהם.

He must make his mouth a vessel and a fixed place, to be in a state of self-nullification (bittul) to the word of G-d. And this is the level of segol: two equal points, and the third, the intermediate one, beneath them.

2 והנה כל זה הוא בסדר העבודה שלמטה באדם. אבל הנה באתערותא דלתתא הוא אתערותא דלעילא שם נעשה שלש בחי' נקודות הנ"ל בבחי' סגולתא שהנקודה אמצעית היא למעלה עומדת על גבי שתי הנקודות.

Now, all this is in the order of service below, in man. But with an arousal from below there is an arousal from above, and there the three points mentioned above become the level of segolta, in which the middle point is above, standing upon the two points.

שממטה למעלה בעבודת האדם הנה הנקודה אמצעית היא האחרונה שמתחלה צריך להיות סדר העבודה ממטה למעלה כו'. ואח"כ המשכה כו'. ואחר כך יכול לבא ולעלות ולהגיע למדרגת בחינת ביטול דבחינת ולא תחללו כו'.

For from below upward, in man's service, the middle point is the last: first the order of service must be from below upward, etc., and afterwards drawing down, etc.; and after that he can come, ascend and reach the rank of the level of self-nullification of "You shall not profane, etc."

אבל מלמעלה למטה באתערותא דלעילא שם בחינת נקודה האמצעית היא בעצם וראשונה:

But from above downward, in the arousal from above, there the level of the middle point is first and foremost.

3 ב והנה כתיב תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף. (ע' [עיינן] רבות נשא ס"פ י"ג) פי' שבחי' סגול זה הוא בבחי' נקודות הוא בבחי' כסף אחי' אהבה של קרירות

2. Now, it is written, "We will make you torim of gold with points of silver" (see the Midrash Rabbah, Naso, end of section 13). The meaning: this level of segol, while it is in the form of points, is in the level of silver, the level of a cool love.

אבל בבחי' ומעלת הזהב על הכסף שהוא בבחי' רשפי אש וכו' נעשה נקודות אלו בחי' תורים כמו ראש תור בגמרא בחינת משולש

But in the level and superiority of gold over silver, which is the level of “flashes of fire,” etc., these points become the level of torim, like the “head of a tor” in the Gemara, the form of a triangle;

דהיינו להמשיך קוין לנקודות אלו כי בהיותן נקודות הם כמו ענינים נפרדים להיות תחלה ממטה למעלה רשפי אש כו' ואח"כ מים כו'.

that is, to draw lines to these points. For while they are points, they are like separate things: first, from below upward, “flashes of fire,” etc., and afterwards water, etc.

והיינו בהיות האהבה בקרירות הם ענפין מתפרדין כו' אבל בהתלהבות והתלהטות האהבה הנה נעשו בבחינת התכללות זו בזו.

That is, when the love is in coolness, they are “branches that separate,” etc.; but in the flaming and blazing of love, they become included in one another.

ועל זה נאמר והחוט המשולש כו' [ועיין מענין תורי זהב בפ' נשא (קמ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ודקמ"ב סע"א [סוף עמוד א]) בענין מי זהב (קל"ה ב').

Of this it is said, “And the threefold cord, etc.” [See on the subject of the torim of gold in Parshas Naso (folio 143, end of side b, and folio 142, end of side a), on the subject of Mei Zahav (135b);

ובפ' האזינו (דרצ"ב סע"א [סוף עמוד א]) תולדות (קמ"ה ב') בענין הנחמדים מזהב בפ' נח (ע"א ב') ויחי (רמ"ז א'). and in Parshas Haazinu (folio 292, end of side a); Toldos (145b); on the subject of “more desirable than gold,” in Parshas Noach (71b) [and] Vayechi (247a);

ור"פ קרח. האזינו (רצ"ה ב'). ובפ' תרומה (קמ"ח א') דודאי זהב סליק יתיר כו' הובא בפרדס ש"י [שער י'] פ"ג [פרק ג']

and the beginning of Parshas Korach; Haazinu (295b); and in Parshas Terumah (148a), “for certainly gold rises higher, etc.,” cited in the Pardes, Sha'ar 10, chapter 3.

ועמ"ש מענין האהבה שבהתלהטות שהיא בחינת כמעלת הזהב בד"ה ועשית ציץ זהב טהור ובד"ה ויושט הלך לאסתר את שרביט הזהב ובפ' מקץ בד"ה כי עמך מקור חיים

And see what is written on the subject of the love that is ablaze, which is like the superiority of gold, in the discourse beginning "You shall make a tzitz of pure gold," and in the discourse beginning "And the king extended to Esther the golden scepter," and in Parshas Miketz in the discourse beginning "For with You is the source of life";

ובפ' בהעלותך בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב ובפ' בהר בד"ה כי תבאו כו' ושבת הארץ ובפ' שלח ע"פ והיה לכם לציצית ובפ' תשא ע"פ שמאלו תחת לראשי ובס' ש"ב [של בינונים] פ"נ [פרק נ' / פרשה נ'].

and in Parshas Beha'aloscha in the discourse beginning "I have seen, and behold, a menorah of gold"; and in Parshas Behar in the discourse beginning "When you come, etc., the land shall rest"; and in Parshas Shelach on "It shall be tzitzis for you"; and in Parshas Ki Sisa on "His left hand is under my head"; and in Sefer Shel Beinonim, chapter 50.

4 ומענין התכללות המדות בפ' תולדות כביאור ע"פ מים רבים בענין רבקה של שלש בקר כו' ובביאור ע"פ וקבל היהודים בסופו ובפ' ואתחנן ע"פ וידעת היום.

And on the subject of the inclusion of the attributes (middos) [in one another]: in Parshas Toldos, in the explanation on "Many waters," on the subject of Rivkah, a rivkah (team) of oxen three by three, etc.; in the explanation on "And the Jews accepted," at its end; and in Parshas Va'eschanan, on "Know this day."

ומ"ש בסמוך בענין ב' תורים ב' תורות כו' י"ל [יש לומר] שהן עצמן בחי' זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כשהן בהתכללות

As for what is written shortly after on the subject of the two torim, the two Torahs, etc., one may say that they themselves are the level of Z'eir Anpin and Nukva when they are included in one another.

ועמ"ש סד"ה כי ההרים ימושו בענין ואגודתו על ארץ כו' ואגודתו היינו ג"כ בחינת התכללות וע' עוד מענין תורי זהב בזו"א [בוהר חלק א] בראשית (דף א' ע"ב) וירא (צ"ז ב') ע"פ וקול התור ויקרא (דף ד' ע"ב)

And see what is written at the end of the discourse beginning "For the mountains may depart," on the subject of "and His bundle (agudaso) upon the earth, etc.": "His bundle" is also the level of inclusion. And see further on the subject of the torim of gold in the Zohar, Part I, Bereishis (folio 1b), Vayera (97b), on "and the voice of the turtledove (tor)," [and] Vayikra (folio 4b).]

והנה כמו שבחיי נקודת סגול הם ב' בחי' סגול וסגולתא דהיינו ממטה למעלה וממעלה למטה כן בבחי' תורים הם ג"כ ב' תורים ממטה למעלה וממעלה למטה והם ב' בחי' תורות תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע [תורה שבעל פה]

Now, just as the level of the segol points has two levels, segol and segolta, that is, from below upward and from above downward, so too in the level of torim there are likewise two torim, from below upward and from above downward; and they are the two levels of Torah, the Written Torah and the Oral Torah.

וזהו נעווי לחייך בתורים כו' פי' לחייך לחי עליון ולחי התחתון מקום מוצא הכל הדיבור

This is [the meaning of] "Your cheeks are comely with torim, etc.": "your cheeks" means the upper jaw and the lower jaw (lechi), the place from which the breath (hevel) of speech issues.

כי הבלא סליק לעילא כו' בחי' גבורות והסתלקות הוא בחי' רשפי אש מעלת הזהב על הכסף

For "the breath rises upward, etc.": the level of the Gevuros (restraint) and of withdrawal (histalkus), which is the level of "flashes of fire," the superiority of gold over silver.

(ועמ"ש בפ' אחרי בד"ה כי ביום הזה יכפר הכל הלב אותיות להב כו' וגם הוא כלול מכל ג' בחי' אמ"ר

[אש מים רוח] ועמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' פנחס (דרט"ו) בד"ה האי אומאה בענין אמ"ר [אש מים רוח]

(And see what is written in Parshas Acharei, in the discourse beginning "For on this day He shall atone," on "the hevel (breath) of the heart": [hevel has] the letters of lahav (flame), etc.; and it too is composed of all three levels, fire, water and spirit. And see what the Ramaz wrote on Parshas Pinchas) (folio 215), in the passage beginning "This oath," on the subject of fire, water and spirit.

מעלת האהבה כו' הנ"ל נעשה ונמשך בחי' תורים לבחינת נקודות אלו ונעשה מהם קוין בהתכללות

הנקודות זו בזו וכל זה בבחי' לחיים שהוא מ קום מו צא הכל הדיבור כו' כי הבל סליק לעילא

[Through] the superiority of the love, etc., mentioned above, the level of torim is made and drawn to these points, and lines are made from them through the inclusion of the points in one another. And all this is in the level of the cheeks, which are the place from which the breath of speech issues, etc., for "the breath rises upward."

(עמ"ש מענין הכל הדיבור בד"ה כיום השמע"צ [השמיני עצרת] וע' בע"ח [בעץ חיים] שער העקודים פ"א וע' בזח"ג [בזהר חלק ג] בפ' תזריע מ"ז ב' ח"ב [חלק ב'] שמות ג' א' ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם):

(See what is written on the subject of the breath of speech in the discourse beginning "On the eighth day, an assembly"; and see Etz Chaim, Sha'ar HaAkudim, chapter 1; and see the Zohar, Part III, Parshas Tazria, 47b; Part II, Shemos, 3a; and the Mikdash Melech there.)

5 ג אבל צוארך בחרוזים הוא בחי' אבנים טובות ומרגליות מופרדים וקבועים ותלויים בחוט שהחוט נכנס בהם ומחברם שלא יתפרדו.

3. But "your neck with strings of beads" is the level of precious stones and pearls that are separate, set and hanging on a thread: the thread enters them and joins them so that they do not come apart.

וכך עד"מ נמשך הקל קול יעקב יוד עקב הוא מדתו של יעקב בחי' חוט מבריה מן הקצה אל הקצה

So too, by way of analogy, there is drawn [the level of] "The voice is the voice of Yaakov": [Yaakov is] yud [and] akev (heel), which is the attribute of Yaakov, the level of a thread that "runs through from end to end"

(עמ"ש מענין זה דיעקב בפ' צו בד"ה והיה אור הלבנה כו' ובד"ה משמח חתן כו' וע' בזהר ס"פ תרומה קע"ה ב')

(see what is written on this subject of Yaakov in Parshas Tzav, in the discourse beginning "And the light of the moon shall be, etc.," and in the discourse beginning "Who gladdens the groom, etc."; and see the Zohar at the end of Parshas Terumah, 175b),

דהיינו אפילו בבחי' קצה אחרון שהוא רחוק מקצה הראשון לגמרי דהיינו בחי' עלמא דפרודא דברים זרים ונפרדים כו' ונמשך קול והמשכה עליונה מלמעלה שיתחברו ויטייחדו גם הם ליחודו ית'.

that is, even in the level of the last end, which is utterly distant from the first end, namely the level of the world of separation, alien and separate things, etc., a voice and a supernal drawing-down are drawn from above, so that they too be joined and united with His unity, blessed be He.

וזהו ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו כו' כי הוא יתברך מקומו של עולם כמאמר ברוך המקום בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

And this is [the meaning of] "He took from the stones of the place and put [them] at his head, etc.": for He, blessed be He, is "the place of the world," as in the saying "Blessed is the Omnipresent (HaMakom)," the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin).

ואבנים הם בחינת אותיות שנפלו בשכירת הכלים ויעקב הוא המביאן ומעלה אותם למעלה בבחינת מראשותיו (ועמ"ש מענין זה ר"פ ויצא בד"ה ושכתי בשלום כו').

And the stones are the level of the letters that fell in the shattering of the vessels; and Yaakov is the one who brings them and raises them up, into the level of "at his head." (See what is written on this subject at the beginning of Parshas Vayetzei, in the discourse beginning "And I return in peace, etc.")

וכשם שבמשל החרוים מאבנים טובות שהם נקובים וחלולים כך צריך לעשות מקום חלל כמ"ש ולבי חלל בקרבי להיות כלי ריקן מחזיק המשכות אור א"ס ב"ה

Just as, in the analogy, the strung beads of precious stones are pierced and hollow, so one must make a hollow place, as it is written, "and my heart is hollow (chalal) within me," to be an empty vessel that holds the drawings-down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

שאין אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה אלא במי שבטל אליו במציאות לגמרי בבחינת אין ממש שלא יהיה תופס מקום כלל ליש ודבר.

For the Infinite Light, blessed be He, does not rest and become revealed except in one who is utterly nullified to Him in his very existence, in the state of truly nothing (ayin), so that he takes up no room at all as a "something" (yesh) and an entity.

6 וכדי להיות ביטול זה הוא על ידי בחינת קול יעקב שהקול מעורר הכוונה והכוונה אינו מחשבה לבדה כ"א להיות מכוון כו'.

Now, for this self-nullification (bittul) to come about, it is through the level of "the voice of Yaakov": for the voice arouses the kavanah (intention), and kavanah is not thought alone, but rather to be directed (mechuvan), etc.

וכך בחי' כנ"י [כנסת ישראל] נקרא כוונה ע"ש [על שם] שצריך לכוון את לבו לגבי א"ס ב"ה בבחינת ביטול כו'

So too, the level of the Community of Israel (Knesses Yisrael) is called kavanah, because one must direct one's heart toward the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, in a state of self-nullification, etc.,

שיהיה מכוון נגד בחינת אין ערוך לך כו' שיהיה נתפס במוחו ולבו כי אין עוד מלבדו.

so that he be directed toward the level of "There is none comparable to You, etc.": that it be grasped in his mind and heart that "there is nothing else besides Him."

7 וזהו ענין שיכונו את לבם שבמשנה רפ"ה דברכות היינו כאדם המכוין לזרוק חיצו במקום ידוע כך תהיה כוונת הנפש

This is the meaning of "that they direct their hearts" in the Mishnah at the beginning of chapter 5 of Berachos: that is, like a man who aims to shoot his arrow at a particular place, so the kavanah (intention) of the soul should be

לצאת מנרתקה ולהשתפך אל חיק אביה בבחי' ביטול במציאות ולהתכלל במקורה מקור החיים מקור התענוגים אור א"ס ב"ה שיהיה אור א"ס ב"ה ממש שורה ומתגלה בנפשו

to go out of its sheath and pour itself out into the bosom of its Father, in a state of nullification of its very existence (bittul bimetzius), and to be included in its source, the source of life, the source of delights, the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, so that the very Infinite Light, blessed be He, rest and be revealed in his soul.

כי אין אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה אלא במי שבטל אליו והוא בחינת עשיית הנקבים והחלולים שבאבנים טובות

For the Infinite Light, blessed be He, rests and is revealed only in one who is nullified to Him. And this is the level of making the holes and hollows in precious stones

(ועמ"ש בד"ה לא הביט און ביעקב מענין מצות צריכות כוונה ומ"ש בד"ה ושמתי כדכד בפ"י ושעריך לאבני אקדח וכל גבולך לאבני חפץ)

(see what is written in the discourse beginning "He has not beheld iniquity in Yaakov" on [the principle that] "mitzvos require kavanah"; and what is written in the discourse beginning "I will make [your windows] of kadmah," on the explanation of "and your gates of carbuncle stones (avnei ekdach), and all your border of desirable stones"),

כדי שיכנס בהם החוש המחרם וכך הוא עד"מ בחינת ביטול הנ"ל להיות בבחינת ולב חלל בקרבי שהוא בחי' כלי ריקן.

so that the thread that joins them can enter them. So too, by way of analogy, is the level of the self-nullification mentioned above: to be in the state of "and my heart is hollow within me," which is the level of an empty vessel.

וזהו מ"ש הקל קול יעקב. והנה קול הראשון חסר וי"ו שהוא בחינת תפלה והעלאה ממטה למעלה להיות כאריה ישאג.

This is [the meaning of] what is written, "The voice is the voice of Yaakov." Now, the first "voice" is [written] without a vav: this is the level of prayer and of ascent from below upward, to be "like a lion he shall roar."

אך א"א להיות העלאה זו בלתי על ידי המשכה בחינת קול העליון מלמעלה למטה. וכמ"ש במ"א ע"פ הקל קול יעקב

But this ascent cannot come about except through a drawing down, the level of the supernal voice, from above downward, as is written elsewhere on "The voice is the voice of Yaakov."

ועד"ז איתא בזהר בשלח (דף נ' ע"א) בתוספתא עד לא אשתקע אורא דכ"א ולא נהיר א בנין נקיבן הוו סתימאן.

Along these lines it is stated in the Zohar, Beshalach (folio 50a), in the Tosefta: "Before the pure air settled and shone, the pierced stones were sealed."

שצ"ל המשכה בתחלה מבחי אורא דכ"א שע"ז יהיו האבנין נקיבן והוא בחי' המשכת מ"ד [מ"ן דוכרין] לעורר המ"ן [המ"ן נוקבין] דב"ן [דשם ב"ן] אבן א' בן וכו'.

For there must first be a drawing down from the level of the "pure air," through which the stones become pierced. And this is the level of the drawing down of the masculine waters (mayin duchrin) to arouse the feminine waters (mayin nukvin) of [the Name] Ban: even ("stone") is alef [and] Ban, etc.

וזהו ענין הקול וההמשכה מלמעלה לעורר הקול שמלמטה למעלה והכוונה כו'. והקול הב' דיעקב המלא וי"ו הוא בחי' בריח התיכון שמבריה מן הקצה אל הקצה

This is the meaning of the voice and the drawing down from above, to arouse the voice [that rises] from below upward, and the kavanah, etc. And the second "voice" of Yaakov, [written] in full, with a vav, is the level of the middle bar, which "runs through from end to end,"

והוא בחינת חוט הנכנס בתוכם לחברם שיהיו לאחדים שהחוט הוא בחינת המבריה מן הקצה אל הקצה שיהיה בחי' אני ה' לא שניתי ואני ראשון ואני אחרון בשה

and it is the level of the thread that enters within them to join them, so that they become one. For the thread is the level of that which "runs through from end to end," so that there be the level of "I, Havayah, have not changed" and "I am the first and I am the last," equally.

(והוא בחי' תורה וכנ"ל ממ"ש ע"פ כי תשמע בקול כו' לעשות הישר כו' והיינו שהתורה היא פנימית רצונו וחכמתו יתברך והוא וחכמתו ורצונו הכל אחד וזהו בחינת החוט הנכנס לתוך האבנים לחברם כו' ועמ"ש סד"ה ויקח קרח בענין בן פורת יוסף).

(This is the level of Torah, as above, from what is written on "When you listen to the voice, etc., to do what is right, etc.": that is, the Torah is the inner dimension (pnimiyus) of His will and wisdom, blessed be He, and He, His wisdom and His will are all one; and this is the level of the thread that enters into the stones to join them, etc. And see what is written at the end of the discourse beginning "And Korach took," on the subject of "Yosef is a fruitful son.")

וזהו כה אמר הוי' מלך ישראל וגואלו ה' צבאות אני ראשון ואני אחרון. כי מלך ישראל הוא בחי' מלכותו ית' השוכן ומתלבש בתחתונים בהשתלשלות וירידת המדרגות מאור א"ס.

And this is [the meaning of] "Thus says Havayah, the King of Israel and his Redeemer, Havayah of hosts: I am the first and I am the last." For "the King of Israel" is the level of His Malchus (sovereignty), blessed be He, which dwells and is enclothed in the lower realms through the chain of descending worlds (hishtalshelus) and the descent of the levels from the Infinite Light.

וגואלו של מלך פ"י שיגאול ויפדה מדת מלכותו ית' מהתלבשות בק"נ [בקליפת נוגה] ולהיות בבחינת את השמים ואת הארץ אני מלא בבחינת שמים ובבחינת ארץ בשוה להיות הגילוי למטה כמו למעלה

And "his Redeemer," [the Redeemer] of the King, means that He redeems and ransoms the attribute of His Malchus, blessed be He, from its enclothement in kelipas nogah, so that it be in the state of "the heavens and the earth I fill": in the level of heaven and in the level of earth equally, so that the revelation below be as above;

ואז אני ראשון ואני אחרון בשוה (ועמ"ש בד"ה ששים המה מלכות בענין ומשם יפרד כו' מפלגא דלעילא כו' אכן על ידי זורע צדקות נמשך מצמיח ישועות להיות הגילוי למטה כמו למעלה.

and then [there is] "I am the first and I am the last," equally. (See what is written in the discourse beginning "There are sixty queens," on the subject of "and from there it divides, etc.," "from the upper half, etc.": but through "Who sows tzedakos (righteous deeds)," there is drawn "Who causes salvations to sprout," so that the revelation below be as above.

וזהו ענין אני ראשון ואני אחרון בשוה כו'. ועיין בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך גאולה בענין וגאלתיך אנכי ועיין ר"פ ויגש (דרי"ה ע"ב) גבי אין מפסיקין בין גאולה לתפלה כמה דלא מפסיקין בין תש"י [תפילין של יד] לתש"ר [לתפילין של ראש]

And this is the meaning of "I am the first and I am the last," equally, etc. And see the Pardes, in Erchei HaKinuyim, under the entry "Ge'ulah" (redemption), on "then I myself will redeem you"; and see the beginning of Parshas Vayigash (folio 205b), regarding "One does not interrupt between Ge'ulah (redemption) and Tefillah (prayer), just as one does not interrupt between the tefillin of the hand and the tefillin of the head."

והארה והמשכה זו להיות בבחינת אני ראשון ואני אחרון בשוה תלוי בישראל עם קרובו וכמ"ש במצות אשר יעשה אותם האדם שהאדם עושה אותם למצות.

Now, this illumination and drawing down, to be in the state of "I am the first and I am the last," equally, depends on Israel, "the people near to Him," as it is written of the mitzvos, "which a man shall do," [meaning] that man makes them into mitzvos.

כי הנה המשכיל יבין דענין הנ"ל ויקח מאבני המקום כו' שייך גם כן בתורה ומצות

For the discerning will understand that the matter mentioned above, "He took from the stones of the place, etc.," applies also to Torah and mitzvos,

שהם מלובשים בענינים גשמיים ונקרא בחינת אבני המקום בחינת אותיות וישכ"ב י"ש כ"ב הם נובלות חכמה שלמעלה וכדי להיות בהם בחי גילוי הארת אור א"ס ב"ה מחכמה עילאה

which are encloded in physical matters and are called the level of "the stones of the place," the level of letters. And vayishkav ("he lay down") [is] yesh kaf-beis, "there are twenty-two": they are "the fallen fruit of the supernal wisdom." And in order that there be in them the level of the revelation of the illumination of the Infinite Light, blessed be He, from the supernal Chochmah (wisdom),

וגם להיות הארת אור א"ס ב"ה בחכמה (ובחסד) מבחינת כי חפץ חסד הוא (עמ"ש בד"ה לסוסתי גבי כי אמרתי עולם חסד יבנה).

and also that the illumination of the Infinite Light, blessed be He, be in Chochmah (and in Chesed), from the level of "for He desires kindness" (see what is written in the discourse beginning "To my mare," concerning "For I said, A world of kindness will be built"),

הנה הארתם והמשכתם הוא על ידי ישראל כמ"ש אשר יעשה אותם האדם וחי בהם וכתוב ועשיתם אתם שישראל עושים אותם להמצות כנ"ל (ועמ"ש בד"ה תורה צוה לנו משה כו') והיינו ע"י רוח אייתי רוח.

their illumination and drawing down are through Israel, as it is written, "which a man shall do and live by them," and it is written, "and you shall do them (osam)" [read atem, "you"]: that Israel make them into the mitzvos, as above (see what is written in the discourse beginning "Moshe commanded us the Torah, etc."). That is, through "spirit brings spirit."

והכח הזה לישראל הוא בחינת קול והמשכה עליונה מבחינת אריה ישאג כמ"ש במ"א להיות רוח אייתי רוח

This power [given] to Israel is the level of a voice and a supernal drawing-down from the level of "a lion shall roar," as is written elsewhere, so that there be "spirit brings spirit";

ואח"כ הקול הבי' להיות המשכה באמשיך רוח שיהיה הארת אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה בת"ת [בתלמוד תורה] ומצות בחי' אני הוי' לא שנת ולמעלה ולמטה שוין והוא בחינת חוט המחברם

and afterwards the second voice is so that there be a drawing down, [as in] "and draws down spirit," so that the illumination of the Infinite Light, blessed be He, rest and be revealed in Torah study and mitzvos: the level of "I, Havayah, have not changed," and above and below are equal. And this is the level of the thread that joins them.

וזהו כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה (פי' מדברך היינו הדבור בד"ת [בדברי תורה] וכמ"ש בזח"א [בזהר חלק א] בפ' ויחי) (דרמ"ו ע"ב) ונקרא ג"כ אמרי שפר כו' ע"ש.

And this is [the meaning of] "Like a thread of scarlet are your lips, and your speech is comely" (the meaning: "your speech" is speech in words of Torah, as is written in the Zohar, Part I, Parshas Vayechi) (folio 246b); and it is also called "words of beauty, etc."; see there.

אך בענין כחוט השני צ"ע [צריך עיון] דהנה איתא בזהר ויקרא (דכ"ג ב' ודכ"ה סע"א [סוף עמוד א] וע"ב) שע"י עסק התורה נמשך עליו חוט של חסד ע"ש וכמ"ש בגמרא.

However, regarding "like a thread of scarlet," this needs examination. For it is stated in the Zohar, Vayikra (folio 23b, and folio 25, end of side a and side b), that through occupation with the Torah a thread of kindness is drawn upon him (see there), and as is written in the Gemara.

והרי חוט השני משמע בחי גבורה כמ"ש בזח"א [בזהר חלק א] בפ' ויחי (דרל"ח ב') ע"פ כי כל ביתה לבוש
שנם וע"ש (דרמ"א סע"ב [סוף עמוד ב]) ובפ' בראשית (דמ"ד ב') בענין חוט השני ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)]
ביהושע.

Yet "a thread of scarlet" implies the level of Gevurah (restraint), as is written in the Zohar, Part I, Parshas Vayechi (folio 238b), on "for all her household are clothed in scarlet"; and see there (folio 241, end of side b), and in Parshas Bereishis (folio 44b), on the subject of the thread of scarlet; and in Likkutei Torah [of the Arizal] on Yehoshua.

אך בזהר תרומה (דקל"ט א') בענין ותולעת שני לפי המק"מ [המקדש מלך] שם היינו בחינת חסד וגם א"ש
[אתי שפיר] דקאי על עסק התורה שזהו בחי' תולעת שאין כחו אלא בפיו

However, in the Zohar, Terumah (folio 139a), on the subject of "and tola'as shani (scarlet wool)," according to the explanation of the Mikdash Melech there, it is the level of Chesed (kindness). And it also fits well that it refers to occupation with the Torah, for this is the level of the tola'as (worm), whose strength is only in its mouth,

וכמ"ש במ"א ע"פ זאת חקת התורה כו' ושם נתבאר דהוא גבורה שבחסד כו' ועיין עוד בזח"ג [בזהר חלק ג]
בפ' חקת (קפ"ד א').

as is written elsewhere on "This is the statute of the Torah, etc."; and there it is explained that it is Gevurah within Chesed, etc. And see further in the Zohar, Part III, Parshas Chukas (184a).

ואפשר משום דמלכות היא תשבע"פ [תורה שבעל פה] שבנינה מן הגבורות. וזהו ענין דקדוקי סופרים והם
ג"כ ודקאי בחי' גבורה שבחסד.

And perhaps [it is] because Malchus is the Oral Torah, whose structure is [built] from the Gevuros. And this is the matter of the fine points of the Scribes (dikdukei soferim), and they too are certainly the level of Gevurah within Chesed.

ולכן נקרא כחוט השני כו' ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] ע"פ שחורה אני ונאווה שע"י גבורות אלו נמשך
גילוי אור א"ס ממש מה שלמעלה מבחי' שער רישיה כעמר נקא כו'.

Therefore it is called "like a thread of scarlet, etc." And see what is written above on "I am black, yet comely": that through these Gevuros there is drawn the revelation of the very Infinite Light, that which is above the level of "the hair of His head like pure wool, etc."

ועמ"ש במ"א ע"פ המאמר הזהר וישלח (דקע"ה ב') בפסוק כי ישרים דרכי הוי' כו' ע"ש

And see what is written elsewhere on the statement of the Zohar, Vayishlach (folio 175b), on the verse "For the ways of Havayah are straight, etc."; see there.

והנה ע"י ביטול הנפש בתפלה בבחי' אריה ישאג והמשכת אור א"ס ב"ה למטה בבחינת דירה בתחתונים שהוא בחינת תורה ומצות

Now, through the self-nullification of the soul in prayer, in the manner of "a lion shall roar," and the drawing down of the Infinite Light, blessed be He, below, in the manner of a dwelling place among the lower realms, which is the level of Torah and mitzvos,

אזי גם הדברים זרים ומפורדים לגמרי בבחינת עלמא דפרודא נמשכים ועולים מאליהם לאתהפכא מחשוכא לנהורא שגם עליהם נאמר ויקח מאבני המקום בחי' מקומו של עולם שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] מבחי' לפני מלך כו'.

then even the things that are alien and utterly separate, in the level of the world of separation, are drawn and rise of themselves, "to be transformed from darkness to light." For of them too it is said, "He took from the stones of the place"—the level of "the place of the world"—which fell in the shattering of the vessels, from the level of "before a king [reigned], etc."

8 וזהו שמתחלה נאמר נאוו לחייך בתורים שהוא תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [תורה שבעל פה] כנ"ל.

ועי"ז אח"כ צוארך בחרוזים שצוארך בחי' הקול והמשכה מלמעלה למטה להיות בחי' עשיית נקבים בכל מיני אבנים טובות שהם האותיות המלובשות בגשמיות כו' ע"י ולבי חלל כו'

This is why it first says, "Your cheeks are comely with torim," which is the Written Torah and the Oral Torah, as above; and through this, afterwards, "your neck with strings of beads": "your neck" is the level of the voice and the drawing down from above downward, so that there be the level of making holes in all kinds of precious stones, which are the letters enclothed in physicality, etc., through "and my heart is hollow, etc.";

ועי"ז אח"כ בחרוזים להיות המשכת החוט בכל סדר ההשתלשלות מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין מבריה מן הקצה אל הקצה. ועמ"ש ע"פ לבבתי כו' באחד ענק מצוארניך:

and through this, afterwards, "with strings of beads": that the thread be drawn through the entire order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), from the beginning of all levels to the end of all levels, "running through from end to end." And see what is written on "You have captured my heart, etc., with one necklace of your neck."

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/shir-hashirim/11/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok